

Opinnäytetyö (AMK)

Muotoilu

Tuotemuotoilu ja valmistus

2010

Juha Sainio

TILASUUNNITELMA OPETTAJIEN TYÖHUONEESEEN

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Muotoilun koulutusohjelma | Tuotemuotoilu ja valmistus

1.11.2010 | 39 sivua

Jouni Suvala

Juha Sainio

TILASUUNNITELMA

OPETTAJIEN TYÖHUONEESEEN

Opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella toimiva tilaratkaisu Turun ammatti-instituutin puuosaston opettajien työhuoneeseen. Varastokäytössä olevan pienen huoneen muuntamisessa työ- ja neuvotteluhuoneeksi piti täyttää osaston opettajien toiveet ja yleiset standardit.

Tutkimuksessa selvitettiin osaston henkilökunnan tarpeet huoneen käytölle sekä selvitettiin opettajien työhuoneen yleisiä tarpeita ja tulevaisuudenkuvia. Työhuoneeseen sovitettiin kaksi työpistettä sekä neuvottelutilat kuudelle henkilölle.

Lopputuloksena syntyivät huoneen pohjapiirustukset, projektiokuvat sekä esityskuvia.

ASIASANAT:

Tilasuunnittelu

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree Programme in Design | Product Design

1.11.2010 | 39 pages

Jouni Suvala

Juha Sainio

INTERIOR DESIGN FOR THE TEACHERS' ROOM

The objective of this study was to design a functional space for the staff room in Turku Vocational School for the technical department's staff room. The space had been used as storage space previously and now it was to be modified into a work and meeting room. The space would have to fulfil the teachers' requirements and common standards.

The study was used to find out what requirements the staff had for their facilities now and also in the future. Two workstations and a meeting room for six were included in the teachers' room.

As a final result the layout pictures, elevation and presentation images were created.

KEYWORDS:

Interior design

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 TAUSTAA OPINNÄYTETYÖHÖN	5
3 OPINNÄYTETYÖN LÄHTÖKOHDAT	7
3.1 Oma tausta	7
3.2 Tämänhetkiset tilat	7
3.3 Viitekehys	11
4 PROSESSI	14
4.1 Yleinen taustatieto	14
4.2 Ulkoiset asiantuntijat	17
4.3 Sisäiset asiantuntijat	20
4.4 Luonnokset	21
4.5 Lopulliset kuvat	28
4.5.1 Työpisteet	30
4.5.2 Neuvottelu	31
4.5.3 Varasto	31
5 TULOKSET JA PÄÄTELMÄT	36
6 TULOSTEN TARKASTELU	37
LÄHTEET	39

KUVAT

Kuva 1. Tuotekehitysprojektin lopputulos.	6
Kuva 2. Taukuhuone.	8
Kuva 3. Taukuhuoneen vieressä oleva varastohuone.	9
Kuva 4. Varastohuoneen sisääntulokulmaus.	10
Kuva 5. Viitekehys.	12
Kuva 6. Päivi Himasen luonnos.	17
Kuva 7. Kuparisen ensimmäinen luonnos.	18
Kuva 8. Kuparisen toinen ja kolmas luonnos.	19
Kuva 9. Ensimmäinen luonnos.	22
Kuva 10. Toinen luonnos.	23
Kuva 11. Kolmas luonnos.	24
Kuva 12. Neljäs luonnos.	25
Kuva 13. Viides luonnos.	26
Kuva 14. Kuudes luonnos.	27
Kuva 15. Viimeinen luonnos.	28
Kuva 16. Lopullinen pohjapiirros.	29
Kuva 17. Projektiokuvat.	29
Kuva 18. Yleiskuva työhuoneeseen.	32
Kuva 19. Sisääntulo ja kopionurkka.	33

Kuva 20. Neuvottelunurkkaus.	33
Kuva 21. Työpisteet ylhäältä.	34
Kuva 22. Neuvottelupöytä.	34
Kuva 23. Työpiste.	35
Kuva 24. Työhuone aputason suunnalta.	35

1 Johdanto

Opinnäytetyöni tavoitteena on suunnitella toimiva tilaratkaisu nykyisen opettajainhuoneen vieressä olevaan pieneen varastohuoneeseen. Huone tullaan sisustamaan oppilastyönä, ja suunnittelun pohjana käytetään tätä opinnäytetyötäni.

Työskentelen Turun ammatti-instituutin puuosaston opettajana. Osastomme yhteisenä tauko- ja työtilana toimii nykyisin pieni kahdentoista neliömetrin suuruinen huone, joka on osoittautunut käytössä aivan liian ahtaaksi sekä toiminnoiltaan puutteelliseksi.

Varastohuoneen tullessa työhuonekäyttöön saamme osastolle kaipaamaamme lisätilaa sekä toimisto-, neuvottelu- että taukokäyttöön.

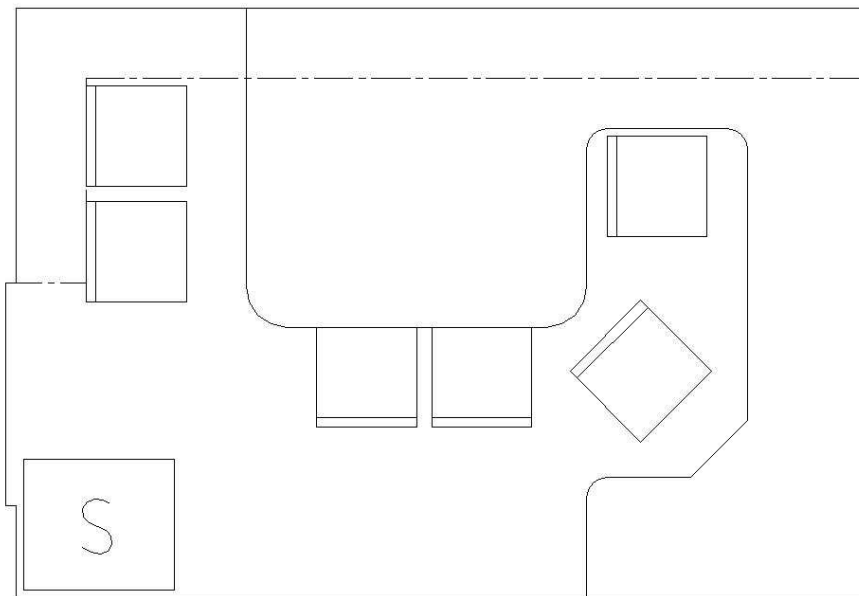
2 Taustaa opinnäytetyöhön

Puosastolla Turun ammatti-instituutissa työskentelee kuusi opettajaa, ja opiskelijoita otetaan joka vuosi kahteen vuosiluokkaan, toisin sanoen opiskelijaluokkia on myös kuusi. Osastolla on kaksi luokkahuonetta, kolme verstaalia; yksi kullekin työvuorossa olevalle luokalle sekä yksi yhteinen isompi konesali. Osaston opettajien käytössä on taukokuone, joka toimii myös pääasiallisena työhuoneena. Huone on noin kahdentoista neliömetrin suuruinen. Tämän huoneen vieressä sijaitsee samansuuruinen, nykyisin lähinnä varastokäytössä oleva huone.

Tutkin aikaisemmassa tuotekehitysprojektissani tämän varastohuoneen saattamista hyötykäyttöön ja tiivistän tulokset tässä. Työssä todettiin osastolla olevan tarve mielellään kahteen työpisteeseen sekä tilaa opettajien yhteiseen palaveriin ja muihin keskusteluihin. Varastotilana huonetta tulisi käyttää mahdollisuuksien mukaan.

Etsin luonnosteluilla mahdollisuuksia huoneen käyttöön sovittamalla sinne muun muassa leposohvaa. Hain erilaisia pöydän sijoittamisratkaisuja eri muodoilla ja erilaisilla työpisteillä. Luonnosten pohjana käytin Rakennustietokortiston materiaalia työpisteiden ja ryhmätilojen suunnittelusta ja tilatarpeesta sekä alan oppikirjoja.

Lopputuloksena tuotekehitysprojektissani oli, että varastohuoneeseen mahtuu kaksi työpistettä sekä neuvottelutilat kuudelle opettajalle (Kuva 1). Lisäksi toinen työpiste on L-muotoinen, joka on RT 95–10718 -kortin mukaan tehokkaampi kuin suoralla pöytälinjalla oleva.

Kuva 1. Tuotekehitysprojektin lopputulos

3 Opinnäytetyön lähtökohdat

Ammatti-instituutin puuosastolla ei ole vuosiin tapahtunut mittavia muutoksia opiskelija- tai henkilökuntamäärissä eikä muutoksia ole tiedossa lähitulevaisuudessakaan. Uudistettu opetussuunnitelma pohjaa edelleen kahteen vuosittaiseen saapumislukkaan, joista toisella on mahdollisuus erikoistua sisustuspuusepäksi. Opetussuunnitelmaa siis kehitetään vastaamaan ajan tarpeita, ja toiminnan jatkuessa tilantarve opettajien työhuoneeseen tulee säilymään vastakin.

3.1 Oma tausta

Taustani on tekninen, vaikka olen suorittanut käsi- ja taideteollisen opistotason puualan arvenomitutkinnon. Olen ollut vuosia rakennuspuusepän työssä, josta myöhemmin siirryin opettajaksi nykyiseen toimeeni. Taustallani on pedagogisen koulutuksen lisäksi myös koneenpiirtäjän koulutus. Olen ollut opettajana ammatti-instituutin puuosastolla noin seitsemän vuotta, joten oma näkemykseni vaikuttaa opinnäytetyön lopputulokseen.

Opetustehtävissäni painopiste on käytännön töissä massiivipuun käsittelyssä. Yksittäisiä kaappeja ja kaapistoja valmistamme oppilastyönä, mutta emme ole vielä päässeet suunnittelemaan kokonaisen huoneen tai huoneistojen tilaratkaisuja. Opinnäytetyöni laajentaa myös omaa osaamistani.

3.2 Tämänhetkiset tilat

Osaston opettajien käytössä on taukotila, joka toimii myös pääasiallisena työhuoneena (Kuva 2). Huone on noin kahdentoista neliömetrin suuruinen. Siellä sijaitsevat vesipiste kahvinkeittimeen ja mikroineen, työpiste yhdelle ja paikat kuudelle opettajalle, yli jää vielä kaksi paikkaa vieraille. Seiniä kiertävät varastohyllyt. Kuvassa 2 ei näy vesipistettä, joka on huoneen vasemmassa reunassa.

Kuva 2. Taukuhuone.

Huone on erittäin ahdas ja monitoiminen. Työpisteessä työskenneltäessä työrauhaa häiritsevät niin toiset opettajat kuin opiskelijatkin. Tulosteita on noustava noutamaan toisen tason suurelta tulostimelta, ja papereiden ollessa työpöydällä ne usein saavat kahvikupin jäljen pintaansa. Varastoina toimivat erilaatuiset hyllyt ja laatikot, joista osa on tehty nopeasti tilapäiskäyttöön. Kaikenlainen liikenne jääkaapin, vesipisteen, verkkotulostimen, hyllyjen ja monesti toisten opettajien välillä tapahtuu huoneen keskellä olevan työpisteen ympärillä. Kuvassa on oikealla levynpala, jolle on pidetty eräs palaveri tässä tilassa. Työtilalle olisi siis osastollamme tarvetta.

Nykyisen taukuhuoneemme vieressä onkin samansuuruinen huone, joka toimii lähinnä varasto- ja kopiohuoneena. Osaston tiimivastaava myös vetäytyy tänne halutessaan työskennellä rauhassa. Huoneen mitat ovat 4,25 x 2,94 metriä eli sen koko on 12,5 neliötä (Kuva 3).

Kuva 3. Taukuhuoneen vieressä oleva varastohuone.

Huoneen käyttöä rajoittavat sen läpi kulkevat lämmitysjärjestelmän putket sekä sadevesiputki katolta lattian läpi. Huoneen muutostyöt taas estyvät siksi, koska huone toimii vieressä sijaitsevan säteilysuojan osana eikä siihen saa tehdä rakenteellisia muutoksia, kuten esimerkiksi aukkoa seinään nykyisen taukuhuoneen yhteyteen. Myöskään taukuhuone ei tule siirtymään tähän huoneeseen siellä jo olemassa olevan vesipisteen vuoksi. Osastolle ei ole suunnattu rahaa kohteen remontointia varten ja huone tullaankin sisustamaan oppilastyönä jo opetuksellisista näkökulmista. Kuvan 4 oven vasemmalla puolella sijaitsee kopiointipiste.

Kuva 4. Varastohuoneen sisääntulokulmaus.

Osastollamme on todettu olevan tarve kahteen työpisteeseen, jotka ovat nykyisin tietokoneella varustettuja. Toista työpistettä käyttää melko paljon tiimivastaava, ja toiselle on useasti ilmaantunut samanaikainen tarve. Myös yhteinen tilavampi ja järkevämmiin sisustettu palaveritila kuudelle opettajalle puuttuu. Satunnaisesti mutta säännöllisesti tulevat vastaan myös erilaiset puhuttelu-, neuvottelu- ynnä muut tilanteet opiskelijoiden, heidän huoltajiensa ja yritysten edustajien kanssa. Lisäksi varastotilaa, käsikirjastoa ja esimerkiksi opettajien omaa opetusmateriaalia varten tarvitaan selkeämpää tilaa. Kaikkia näitä: kaksi työpistettä, palaveri- ja säilytystilaa, odotetaan löytyvän nykyisestä varastohuoneesta.

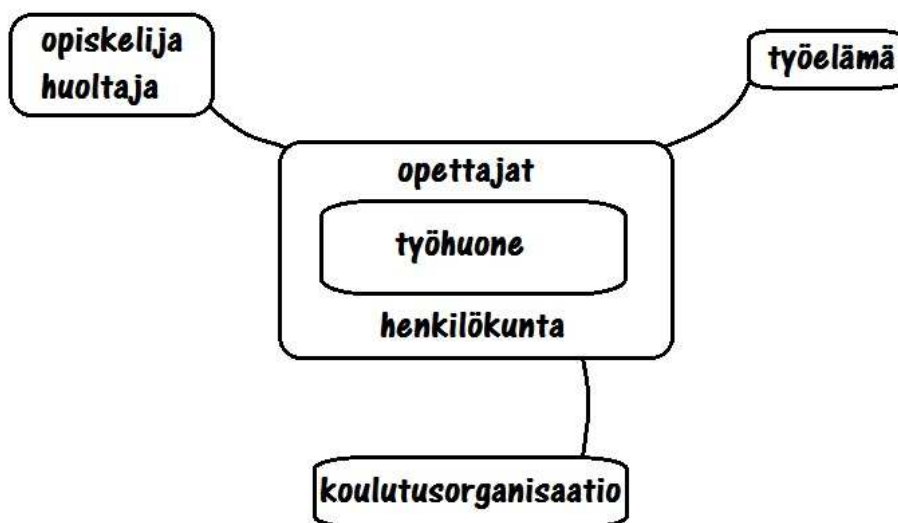
3.3 Viitekehys

Tutkimuspäämääränä opinnäytetyössäni on toimiva tilaratkaisu varastohuoneeseen. Toimivuuden päättävät huoneen käyttäjät eli osaston opettajat.

Tutkimusasetelmana voidaan pitää sitä, mitä toimintoja huoneessa on voitava tehdä ja missä määrin. Oletuksena on, että kaikki toimistotyö siirtyy haluttaessa tähän huoneeseen pois taukotilasta, joten tähän huoneeseen tulevat siirtymään myös tietokoneen oheislaitteet, kirjoittimet, skannerit ynnä muut sekä palaveritoiminnot.

Sen arviointi, missä määrin huone jää puhtaasti varastotilaksi, jää prosessin lopulle. Tutkimusasetelman taustamuuttujina toimivat erilaiset normit ja viiteryhmät tulevat vaikuttamaan lopputulokseen ja huoneesta tulee käyttäjiensä näköinen ammattikäyttöön tarkoitettu tila. Selitettävä muuttuja eli huoneen toiminnan tarve selitetään suurelta osin huoneen käyttäjien näkökannalta kuin myös oman itseni esitiedon kannalta. Mahdolliset virhearvioinnit pyritään korjaamaan ryhmän sisäisillä keskusteluilla.

Huoneessa tarvittavien toimintojen kartoitusta varten luon ajatuksellisen viitekehysten. Sen voidaan kuvitella olevan malli, jossa keskellä on työpiste ja josta erkanee kolme osaa: opiskelija, työelämä ja koulutusorganisaatio (Kuva 5). Työpisteen ympärillä ennen erkanevia osia ovat siellä työskentelevät ihmiset eli opettajat, jotka määrittävät toimillaan kunkin alueen painoarvon. Koulutusorganisaatiosta poistan olennaisimman osan, opiskelijat, omaksi päähaarakseen. Mallia ja sen tuomia ajatuksia pitää tulkita joustavasti ja niitä voi täydentää ja muokata työn edetessä.

Kuva 5. Viitekehys.

Julkisen sektorin, eli työnantajani, jatkumoksi voi ajatella esimieheni organisaation hierarkiassa sekä muut koulutusorganisaation työntekijät ja heidän tarpeensa koskien erilaisia kokouksia ja pienimuotoisia kahvi- ynnä muita tilaisuuksia osaston vieraille. Koulutusvastaava ei ole esittänyt mitään erityisiä vaatimuksia huoneen käytölle ja olennaisinta on taloudellisuus ja töiden sujuva eteneminen. Siivoojat ovat esittäneet toivomuksenaan huoneen helppohoitoisuuden erityisesti lattiapinnan suhteen. Heille on myös eduksi, kun huoneen yleisilme siistiytyy ja tavarat jäsentyvät paikkoihinsa. Opinto-ohjaajalle, kuraattorille ynnä muille riittää sama vaatimus kuin opettajille eli mahdollisuus rauhalliseen ja häiriöttömään keskusteluun pareittain ja pienryhmässä, mikäli he haluavat sen osastolla tehdä.

Opettajien toiveita olen kirjannut ylös koko prosessin ajan, ja niistä olemme myös keskustelleet ennen varsinaista suunnittelutyötäni. Jaan esille tulleet 4ajatukset koskien huoneen tulevaa käyttöä välineellisiin ja toiminnallisiin tarpeisiin.

Toiminnallisista tarpeista tärkeimpiä ovat kaksi työpistettä sekä palaverimahdollisuus. Muina tekijöinä mainittiin yleinen varastotilan tarve sekä kopiointimahdollisuuden säilyminen nykyisessä huoneessaan. Työpisteistä

toivottiin tulevan nykyistä tilavampia sekä toiminnaltaan helpompia. Toiminnoista eriteltiin tulostimen sijainti, laskutila työtehtäville, välittömien työvälineiden saatavuus sekä rauhallisuus. Varastointitilana huoneen toivottiin jäsentyvän enemmän toiminnalliseen kuin säilytykselliseen suuntaan, käytän myöhemmässä varastohuoneesta termiä työhuone. Tilan rajoitusten vuoksi työhuoneeseen voi kuitenkin tehdä pelkkiä varastointitiloja

Välineellisiä tarpeita ei osastolla ole läheskään niin paljon kuin toiminnallisia. Työ- palaveri ym. välineet ja laitteet tulevat siirtymään kunnostettavaan huoneeseen. Joitain laitteita saattaa ajan myötä vaihtua toiminnan ja käytön myötä. Videotyöstä saattaa tulla kiinteä, ja erilaiset tietokoneen oheislaitteet voivat jatkossa lisääntyä.

Yksityisen puolen, eli työelämän edustajien, tarpeita ei erikseen selvitetä. Tarvelähtökohta lähtee enemmän meistä heille kuin toisinpäin. Huoneen pitää kuitenkin toimia myös työelämän edustajia palveltaessa, mikä tarkoittaa paljolti samaa kuin muidenkin kohdalla eli mahdollisuutta erilaisiin neuvotteluihin ja keskusteluihin isolla ja pienellä henkilömäärällä.

Opiskelijat ovat olennaisin osa opettajan työtä ja heitä koskevaa materiaalia ja työtehtäviä syntyy paljon. Opettaja on yhteydessä opiskelijoiden huoltajiin ja heidän tukiryhmiinsä eri tavoin ja tämä työnkuva tulee jatkossa vain laajenemaan. Opiskelijoiden opetusta pyritään yksilöllistämään, mikä lisää erilaisten työnkuvien määrää. Osa opiskelijoista myös teettää erilaisia lisätehtäviä opettajallaan kuka muun muassa kilpailusaavutustensa kautta ja kuka taas kurinpidollisten toimiensa ansiosta. Kaksoistutkinnon suorittajat, erityisoppilaat, kesken lopettavat ja myöhemmin uudelleen jatkavat tekevät paljon lisätyötä opettajille. Nämä sinänsä erilaiset tapaukset eivät kuitenkaan vaadi mitään erityisiä laitteita tai muita toimia työhuoneelta: tarve säilytystiloihin ja neuvotteluihin vain korostuu.

Koska etsin huoneessa tehtäviä toimintoja, saan viitekehyksen ajatusmalleista seuraavia päätelmiä. Huoneessa tulee vierailemaan erilaisia ihmisiä, joilla on eri taustat, eri tehtävät ja jotka ovat eri-ikäisiä. Yhteistä enemmistölle heistä on,

että he eivät saisi nähdä huoneen toiminnoista kuin mitä heidän kuuluu ja mitä heidän tarvitsee. Sisustuksen olisi syytä olla neutraali ja rauhallinen, ja erityisesti kahdenkeskiset keskustelut olisi voitava suorittaa tarkoituksenmukaisesti joko läheisemmin tai virallisemmin suurempaa etäisyyttä noudattaen. Tähän vaikuttanee huoneessa olevan pöydän muoto eniten.

Ainakin toisen työpisteen voisi ajatella olevan näkösuojatumpi vierailta, ja myös hyllyjen ja kaappien sijaintia ja laatua (avoimuus, näkösuoja, lukittavuus) pitää arvioida tätä taustaa vasten. Vieraan välittömässä läheisyydessä voisi olla yleistä materiaalia, ja huoneessa voisi olla myös jokin alaan liittyvä neutraali taulu vieraan näköpiirissä. En pidä tässä kuitenkaan tarpeellisena ajatella julkisten tilojen nopeaa poistumisreittiä tai estettä asiakkaan edessä vaan sivuutan nämä kysymykset.

4 Prosessi

Prosessin koko osuus on jatkumoa edellisestä tuotekehitysprojeektistani. Sen pohjana on siis vaatimus kahdesta työpisteestä ja neuvottelutilasta kuudelle hengelle. Opinnäytetyössäni selvitin työhuoneen toiminnallisuuden lisäämiseksi myös opettajuuden taustaa menneestä näihin päiviin varmistaakseni sen, että työhuone on toimiva yleisten mittapuiden mukaan, ja ettei se ainakaan heti muutu vanhanaikaiseksi toiminnoiltaan.

4.1 Yleinen taustatieto

Käyttäjälähtöinen tilasuunnittelu tarkoittaa osallistuvaa suunnittelua, jossa käytetään hyväksi käyttäjien kokemukset, tiedot ja taidot (Partanen 2003, 82). Vaikka teos viittaa uudisrakentamiseen, on sen ajatus toki paikallaan myös tässä tapauksessa, jossa olemassa olevaa tilaa kunnostetaan käyttäjien voimin. Edelleen tilasuunnitelmassa suunnittelun lähtökohtana pitää olla ydintoiminnan ohella sille palveluja tuottavien käyttäjien tarpeiden selvittäminen (Partanen 2003, 9). Ydintoiminnan suorittajat, eli osaston opettajat, vastaavat siis

työhuoneen toimivuudesta omalla kokemuksellaan huoneen muita toimijoita, tässä lähinnä siivoojia, unohtamatta.

Opinnäytetyöni otsikossa voitaisiin käyttää myös sanaa toimistohuone korvaamaan sanaa työhuone, koska niin lähellä ne ovat toiminnaltaan toisiaan. Toimistotöitä kuvataan organisaation toiminnan kannalta keskeisiksi tehtäviksi, jotka liittyvät muun muassa talouteen ja hallintoon. Suuri osa työstä on suunnittelua, valvontaa ja seurantaa, ja työt ovat myös joko lakisääteisiä, määräaikaan sidottuja tai muuten toiminnan luonteesta johtuvia. (Ammattinetti 2010.) Ammattiopettajana olen samaa mieltä.

Tiina Lindgren, joka toimii Isku Interior Oy:ssä julkisten tilojen kalusteiden sisustussuunnittelijana, vastasi sähköpostikyselyyni 27.9.2010 oppilaitoksien opettajien työtilojen suunnittelusta. Lindgren totesi opettajilla olleen ennen yhden yhteisen tilan, joka toimi niin lepo-, työ- ja neuvottelutilana kuin keittiönäkin. Nykyisin työtilat pyritään tekemään erillisiksi huoneiksi, joissa ei ole välttämättä henkilökohtaisia työpisteitä. Vaikka opettajat haluavatkin suurempia työpöytiä, niin niissä on kuitenkin vain pieni työtila varustettuna litteänäytöllisellä tai kannettavalla tietokoneella. Myös henkilökohtainen säilytystila pienenee määrältään toiveista huolimatta. Lindgrenin mukaan työpöytien väliin tulee usein pöytäseinäke ja pöydälle tai seinään hyllytila. Lukittavia kaappeja ja postilokerikoita järjestetään mahdollisuuksien mukaan.

Lindgren mukaan varsinainen opettajan huone (taukohuone) pyritään saamaan olohuonemaiseksi ja kalustetaan sohvilla, lepotuoleilla, kirkasvalolampuilla ja muilla aisteja virkistävillä sisustuselementeillä, kuten tekstiileillä, verhoilla ja tauluilla. Neuvottelutila pyritään saamaan erilliseksi tilaksi, joka on varustettu langattomilla nettiyhteyksillä, mahdollisesti interaktiivisella esitystaululla ja sähköluukuilla pöydän kansissa, jotka voidaan räätälöidä koulun tarpeiden mukaan. Siirtoseiniä voidaan käyttää suuremmissa tiloissa jakamaan eri toiminnot. Ruokailu- ja kahvitila voidaan järjestää erikseen käyttämällä baarituoleja ja seisomakorkuisia pöytiä. Akustiikkaan pitää kiinnittää huomiota käyttämällä muun muassa akustoivia paneeleita, joita on saatavana erivärisinä ja kuvilla varustettuina.

Opettajuuden muutokset saattavat osaltaan vaikuttaa työhuoneen tilatarpeen vaatimuksiin. Vertanen (2002, 220) on tutkinut ammatillista opettajuutta lähtökohtanaan opettajan tulevat työtehtävät. Tiivistettynä ammatillisen opettajan työtehtävät ovat jo muuttuneet alun kansankynttilästä nykyiseen opiskelijan monialaiseen sosiaalistamiseen, ja muutos jatkunee samanlaisena jonkin aikaa. Ennen opettajan tehtävä oli auktoriteettinsa avulla nimenomaan kouluttaa opiskelijaa tehtäväänsä mutta tänä päivänä opettajan työ on paljon muutakin. Puuosastolla opettajalla tulee edelleen olla konkreettista käden taitoa ja hänen tulisi osata itse tehdä se, mitä hän opettaakin. Puuttumatta opetuksellisiin lähtökohtiin opettajan työhuoneeseen keskittyy kuitenkin paineita monipuolistuvasta ammatillisen opettajan toimenkuvasta. Vertanen (2002, 229) olettaa, että vuoteen 2010 ammatillisen opettajan perusvalmiudet säilyvät samantapaisina kuin kirjan kirjoittamisen aikoihin. Sen sijaan hän listaa ne pääkohdat, jotka tulevat korostumaan erityisesti:

- Opettajan ammatillinen ja pedagoginen moniosaaminen korostuu.
- Erityisopettajan ja ohjaajan ominaisuuden tarve lisääntyy.
- Oman työn ja ajan hallinnan tarve korostuu.
- Tehtävien johtamisen ja yrittäjähenkisyyden tarve lisääntyy.
- Ulospäin suuntautumisen tarve lisääntyy.

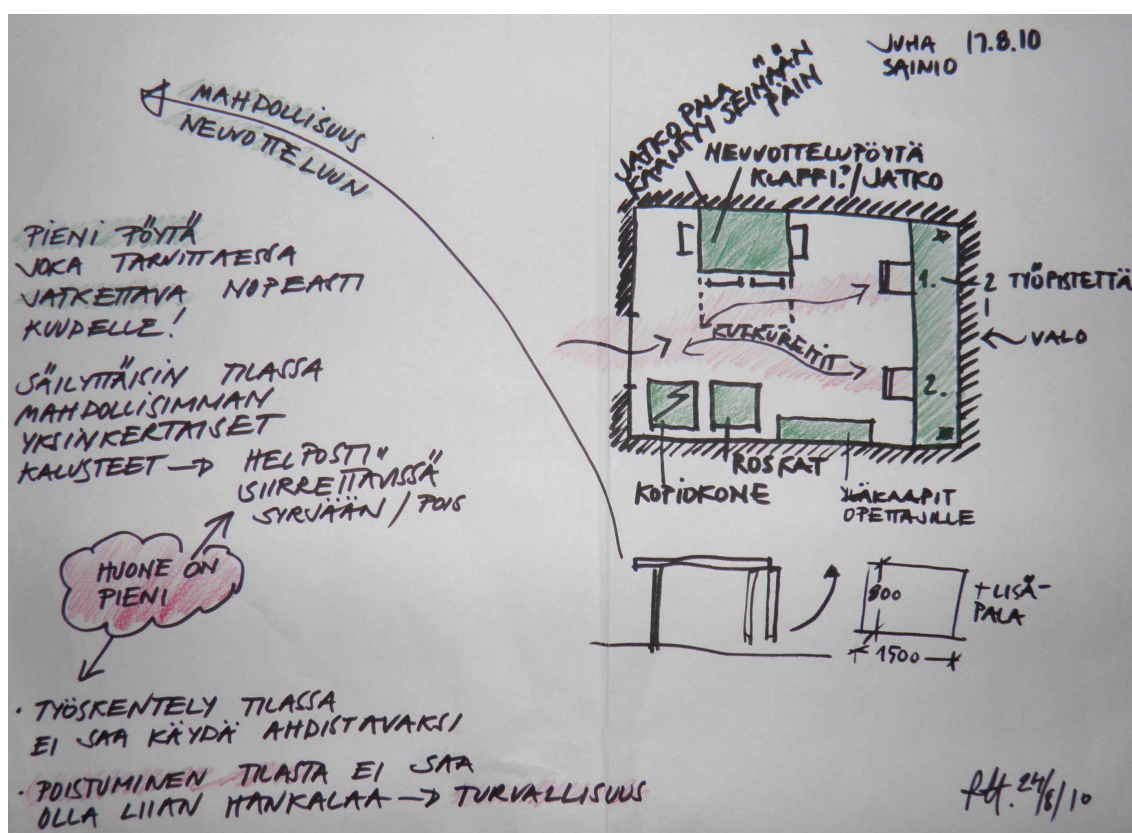
Vertasen tutkimustulokset osuivat mielestäni paikalleen ja mainitut kohdat ovat arvostetussa asemassa ammatillisessa opettajuudessa. Olen jo aikaisemmin opinnäytetyössäni maininnut seikkoja, jotka viittaavat vahvasti Vertasen tutkimustuloksiin muun muassa erityisopiskelijoiden lisääntymisen ja henkilökohtaisen opetussuunnitelman laadinnan vuoksi.

Loppuyhteenvedona Vertanen (2002, 230) toteaaakin, että vuodelle 2010 tultaessa opettajuuden muutokset ovat suhteellisen vähäisiä eri osa-alueiden painottumisesta huolimatta.

Opettajien työhuoneen tilasuunnitelmani pohjautuu teoreettisesti edellä kerrottuun. Jatkossa keskityn pohjapiirustusten ja muiden loppukuvien tuottamiseen luonnosten kautta.

4.2 Ulkoiset asiantuntijat

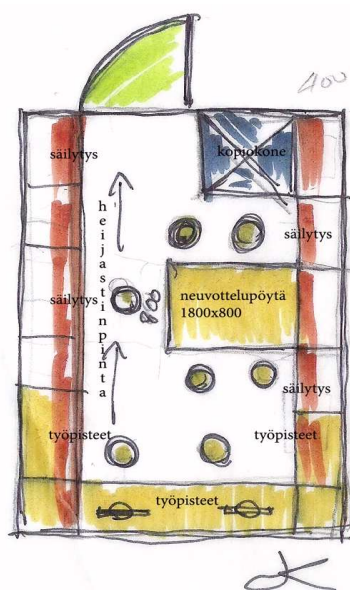
Ulkopuolisina asiantuntijoina opinnäytetyössäni olivat sisustusarkkitehdit Päivi Himanen, Turku ja Jyri Kuparinen, Raisio. Päivi Himasen käydessä puuosastollamme 11. elokuuta kerroin hänelle kahden työpisteen ja neuvottelutilan tarpeesta, joiden pohjalta hän laati luonnoksen. Hän painottaa pientä jatkettavaa pöytää, nopeita kulkureittejä ja yksinkertaisia ja siten helposti siirrettäviä kalusteita (Kuva 6).

Kuva 6. Päivi Himasen luonnos.

Himasan mukaan huone on pieni eikä siellä työskentely saa käydä ahdistavaksi. Työpisteet hän sijoittaisi valonlähteen alle päätyseinälle.

Sisustusarkkitehti Jyri Kuparinen palkattiin osastollemme syksystä 2010 alkaen. Hänen käydessään keväällä paikalla hän lupasi auttaa omalla asiantuntijuudellaan. Hänen mielestään tilaan mahtuvat asiallisesti tarvittavat tekijät, kuten hänen luonnoksistaankin käy ilmi. Kuparinen poistaisi huoneesta ylimääräiset tavarat, kuten suuren roskakorin, ja siirtäisi kopiokoneen oven toiselle puolelle. Säilytystilat kiertäisivät seiniä ja työpisteet olisivat ikkunan alla (Kuva 7).

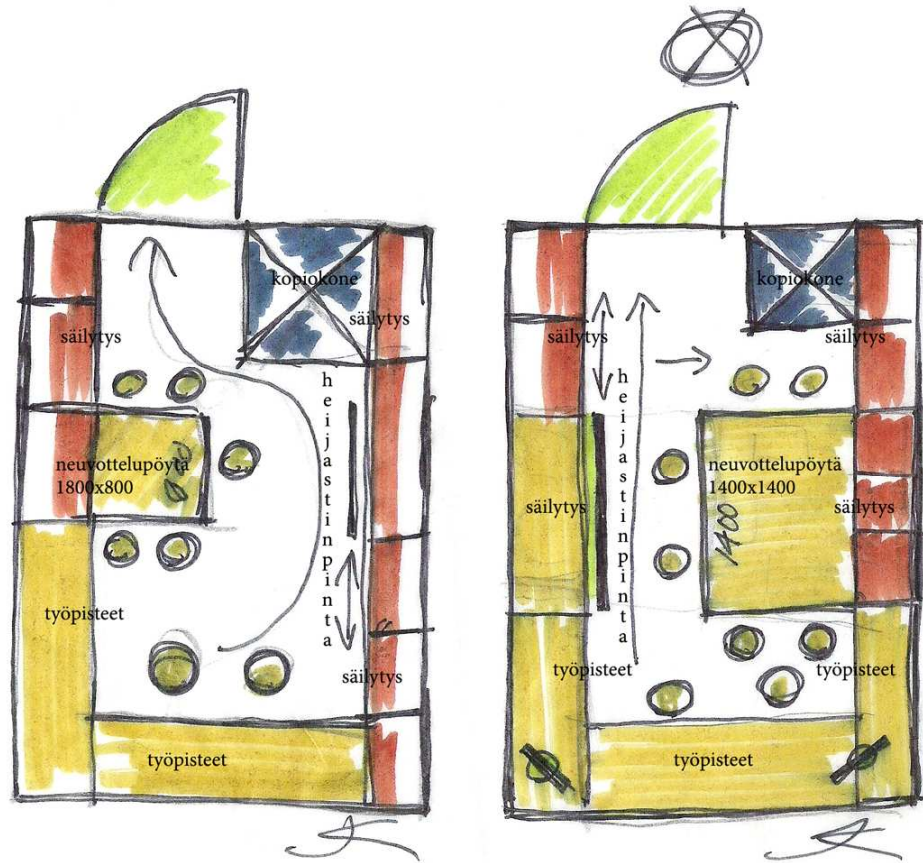

Kuva 7. Kuparisen ensimmäinen luonnos.

Ensimmäisessä luonnoksessa Kuparinen hahmottaa pöydän kooksi 1800 x 800 mm ja työpisteet sijaitsivat vierekkäin samalla linjalla, laskutilaa niille on varattu sivuilta. Heijastinpinta löytyisi katosta laskettavana rullana.

Kuparisen toisessa ja kolmannessa luonnoksessa pöytä ja hieman työpisteiden laskutilakin vaihtavat paikkaa (Kuva 8). Kulku ovelelle kuitenkin hankaloituu, eikä luonnos tuo mitään etua tilasuunnitelmaan. Oikeanpuoleinen kolmas luonnos on hänen lopullinen esityksensä tilasuunnitelmaksi. Siinä neuvottelupöydän koko

on 1400 x 1400 mm, molemmat työpisteet ovat siirtyneet kulmiin ja heijastinpinnan takana toimii laskutilana toimiva varastopöytä.

Kuva 8. Kuparisen toinen ja kolmas luonnos.

Kuparinen ehti olla hetken osastollamme ennen kuin kesällä piirsi luonnoksensa. Niissä näkyy puuosastollamme vietetty aika ja kokemus työhuoneen tarpeista. Kolmannessa luonnoksessa toiminnat tuntuvat tilavilta ja selkeiltä, mutta tarvitaanko erityistä laskutilapöytää, tosin se toimisi myös erinomaisena varastotilana.

4.3 Sisäiset asiantuntijat

Tutkimuskysymyksen ratkaisemiseksi erotan huoneessa välttämättä tehtävät työt ja toimet suotavista ja mahdollisista. Työnkuvaan välttämättä kuuluvat toimet on toki pystytty suorittamaan nykyisissäkin tiloissa, joskin erityisesti intiimiys ja työn tehokkuus ovat kärsineet puutteellisista tiloista. Keskustelut ja kyselyt opettajien keskuudessa kertovat, että työpisteen välittömässä läheisyydessä pitää olla kaikki normaalissa toimistotyössä tarvittavat välineet, kuten nitojat, kynät ja laskutilaa papereille ym. Huoneeseen tuleva toinen työpiste voi olla vaatimattomampikin, mutta se tuskin on silti huonompi kuin nykyinen vastaava. Suurempana laskutilana ja esimerkiksi isokokoisten teknisten kuvien käsittelytilana voi tarvittaessa pitää neuvottelupöytää. Itse pyrin säilyttämään vähintään yhden työpisteen U- tai L-mallisen työpöydän luona kuten RT 95–10718:ssa suositellaan. Tämä muoto mahdollistaa tehokkaamman työskentelyn verrattuna suoralinjaiseen työtasoon.

Varastointitilana huoneeseen ei ole aivan pakko mahtua muuta kuin mitä välitön toimistotyö vaatii. Suotavaa ja ehkä mahdollista on kuitenkin lisätä sinne olennaisimpia säilytystiloja tarvikkeille, kuten

a) Paperitavarat: tilat osaston kirjastolle sisältäen normaalit oppikirjat, ainakin pieni paperivarasto kopiokoneelle ja printterille; vaatii myös koon A3. Erilaiset monisteet ynnä muut, jotka odottavat jakelua tai käsittelyä, lakisääteisen säilytysvelvollisuuden omaavat paperit mukaan lukien osaston käytössä olevat luokkakohtaiset päiväkirjat, erilaiset ohjeet, säädökset, laskut ynnä muut.

b) Tietotekniset välineet: videotykki (tällä hetkellä siirrettävä), atk-ohjelmien asennustiedostot ja varmuuskopiot, ulkoiset kiintolevyt, skannerit, digitaalikamera ynnä muut. Yleensäkin tämän alueen osuus tuntuu kasvavan.

Osaston vanhoja videokameroita, kameroita, radioita ja muita sellaisia voidaan säilyttää muuallakin kuten muuta tilaa vievää harvemmin tarvittavaa materiaalia.

c) Palaveri- ja neuvotteluvälineet, kertakäyttökuppeja tai muuta sellaista sekä serviettejä. On mahdollista myös säilyttää nämä seinän toisella puolella taukokuoneessa.

d) Opettajien henkilökohtainen säilytystila esimerkiksi opetusmateriaaleille, keskeneräisille projekteille ja asiakastoille.

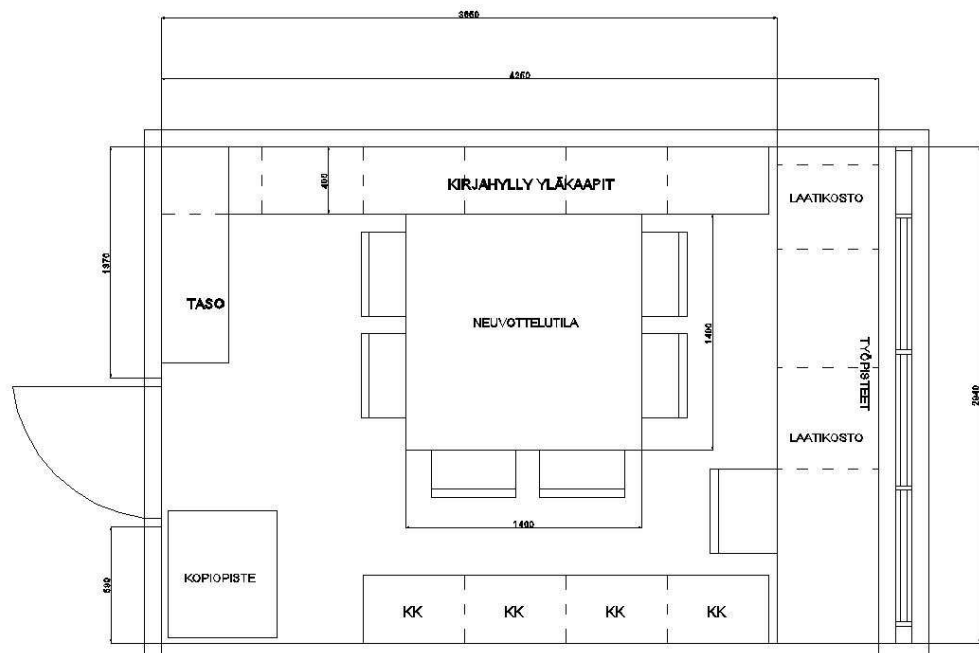
e) Opiskelijoille jaettavaa materiaalia jossain määrin, kuten jaettavat mapit, kynät, takavarikoidut ja löydetyt esineet.

Työhuoneessa olisi lisäksi suotavaa olla jonkinlainen naulakko siellä vierailevia ihmisiä varten. Laittaisinkin mielelläni myös jonkin puuaiheisen taulun seinälle tunnelmaa luomaan.

4.4 Luonnokset

Jatkoin tuotekehitysprojektini tulosta tarkoituksena löytää paras mahdollinen toimivuus työhuoneeseen. Koska toimivuuden tulevat ratkaisemaan työhuoneen käyttäjät, käytin heitä luonnosteni väliarvioijina. Luonnoksissa haetaan ratkaisua enää lähinnä työpisteiden sijaintiin ja pöydän sijaintiin ja kokoon. Pyrin pitämään työhuoneen kokonaisuuden selkeänä ja lattiapinnat avoimina puhdistettavuuden ja tilantunteen vuoksi.

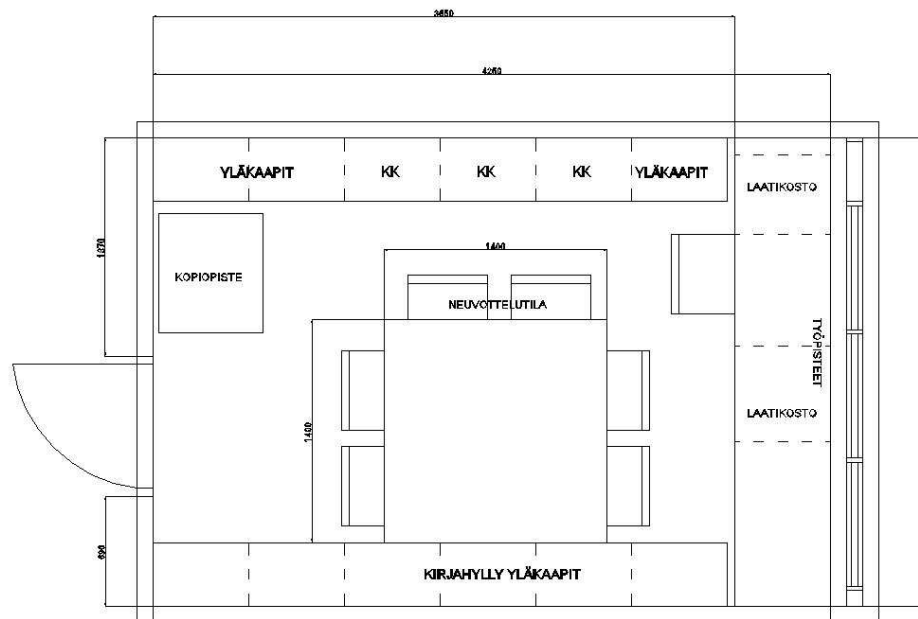
Ensimmäisessä luonnoksessa työpisteet ovat suoran työtason edessä, ja mahdollisesti työpisteen tuolit toimivat myös neuvottelun aikaisina tuoleina (Kuva 9). Pöytä on suhteellisen suuri: 1400 x 1800 mm. Hieman pöydän muotoa hakemalla voidaan siirtymistä sen ympärillä helpottaa. Kuvan alaosassa olevien korkeiden komeroiden edessä on alas laskettava heijastinrulla. Kopiokoneen käyttöä helpottaa lähistöllä olevan laskutilan sijainti. Lattiapintaa jää runsaasti vapaaksi ja tarvittaessa huoneeseen voitaneen tuoda lisää laskutilaa.

Kuva 9. Ensimmäinen luonnos.

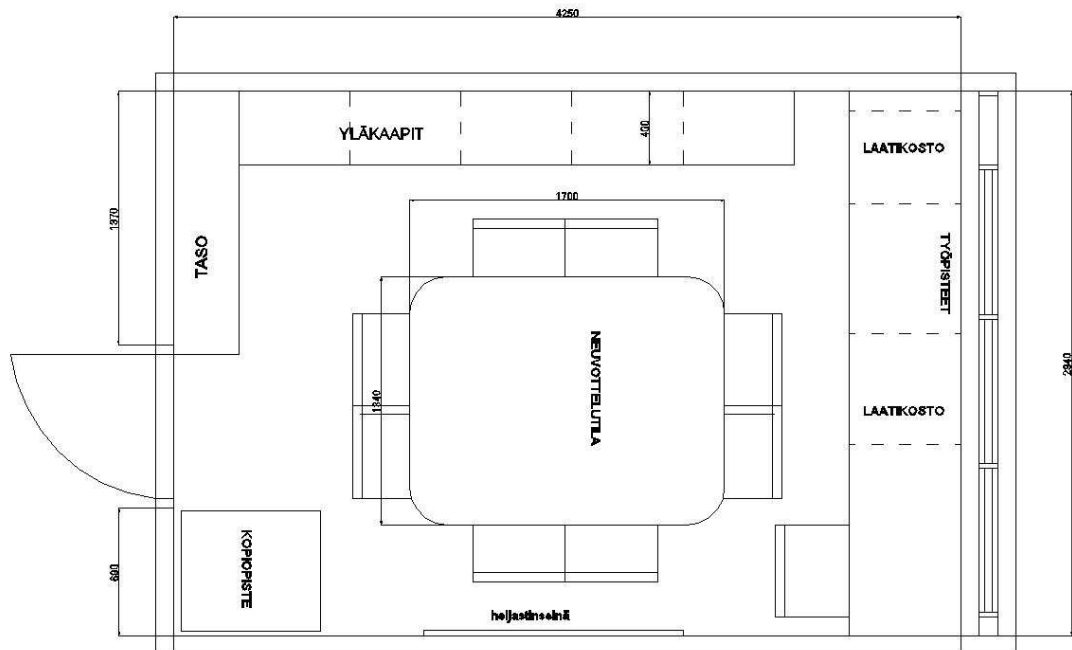
Osaston opettajat olivat melko tyytyväisiä luonnokseen. Suuri pöydän koko arvelutti heitä ja tilalle esitettiin Himasenkin esittämää taitettavaa pöytäosaa tai vastaavaa. Itse mietin korkeiden kaappien sijoitusta ja lukumäärää. Nyt ne hieman haittaavat työpisteen työskentelyä. Lisäksi pöytä on suuri, mutta yläkaappien alle ei mahdu istumaan, tosin lattiapintaa jää vapaaksi irtokalusteille. Kaappien syvyys 400 mm.

Toisen luonnoksen tarkoituksena on hakea neuvottelupöydälle esteettömämpää tilaa myös siirtämällä kopiokone toiselle puolen ovea (Kuva 10). Yläkaapeilla olisi nyt tilaa edetä ovipäätyyn asti, korkeat kaapit olisivat kuvan yläosan keskellä. Tästä kuvasta tiimivastaava oli kanssani samaa mieltä siitä, että ajatus ei tuo sanottavaa etua tilan käytölle. Työpisteiden käyttö hankaloituu huomattavasti vaikka pöytää pienentäisikin koska niille joutuu silloin kiertämään. Kopiokoneen apupöytänä voisi käyttää varsinaista pöytätasoa tai yläkaappien alla voisi olla pätkä laskutasoa. Kuvan alaosaan mahtuisi myös iso roska-astia. Ylemmän työpisteen laatikosto on edelleen nurkassa, jolloin korkeaa kaappia sen eteen ei voi laittaa. Yläkaappien alla kopiokoneen vieressä mahtuisi olemaan pätkä laskutilaa ja ehkä alakaapit.

Kuva 10. Toinen luonnos.

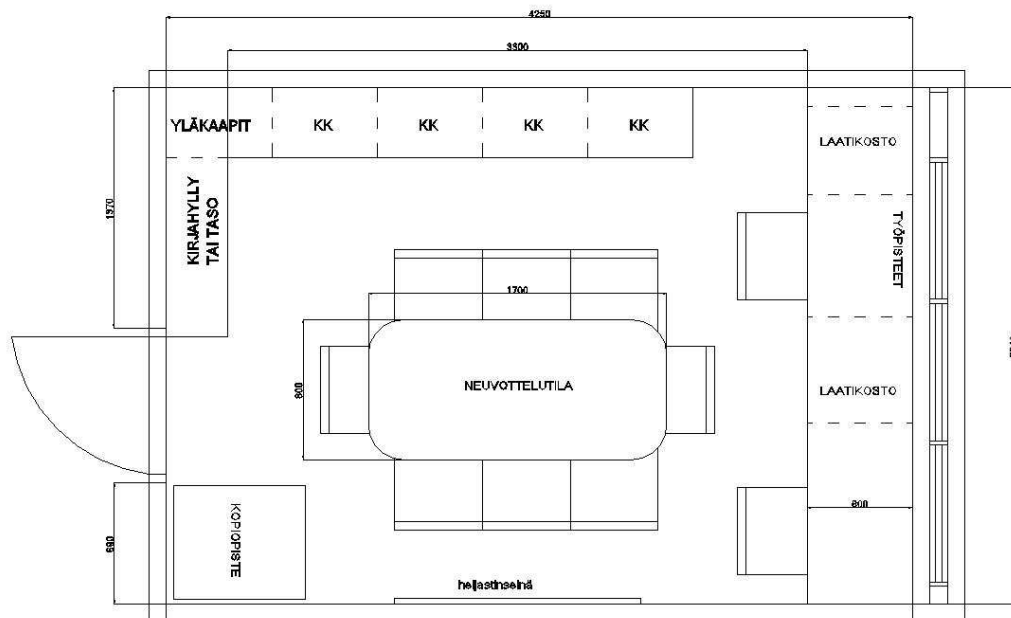
Kolmannen luonnoksen (Kuva 11) ajatuksena on edelleen painottaa työhuonetta neuvotteluhuoneena. Ison pöydän koko on jo tilan rajoissa, sen koko on 1700 x 1340 mm. Työpisteiden tuolit toimisivat myös neuvottelupöydän tuoleina.

Kuva 11. Kolmas luonnos.

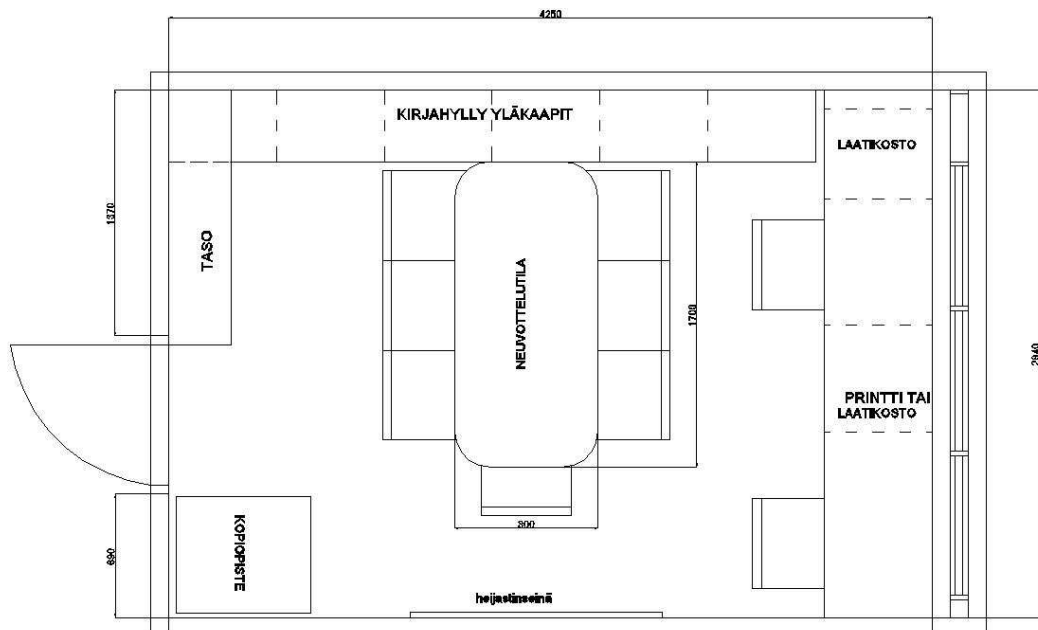
Osaston opettajat olivat kuitenkin yhtä mieltä siitä, että vaikka pöydän ympärillä on tilaa olla, sen koko kuitenkin haittaa jo muuta toimintaa, erityisesti työpisteille siirtymistä. Lisäksi neuvottelutilat koettiin toisarvoiseksi työtilaan nähden, joka on määräävässä asemassa. Kaikki korkeat komerot ovat kuvasta poistuneet ja heijastinseinä on kiinteänä lisätty seinäpintaan. Yläkaappien sijaan voisi ajatella alakaappeja ja tasoa niiden päällä tai molempia.

Pientämällä pöytää, neljännessä luonnoksessa sen koko on 800 x 1700 mm, se sopii jo paremmin huoneeseen (Kuva 12). Tässä voisi ajatella jo kahdeksaa tuoliakin. Päätin kuitenkin hylätä ajatuksen neuvottelupöydästä keskellä pientä työhuonetta. Vaikka tuolit saa siirrettyä pois silloin, kun niitä ei tarvita, on pöytä kuitenkin keskellä huonetta jonkin verran edessä ja haittaa liikkumista. Himasen mielipide siitä, että huone ei saa tulla ahdistavaksi, vaikutti ratkaisussa. Huoneessa korkeat komerot mahtuisivat olemaan kuvan ylälaidassa ja työpisteille jäisi molemmille laaja tila. Nykyinen (ja ehkä tulevakin) suuri kirjoitin on kuitenkin vaikea sijoitettava.

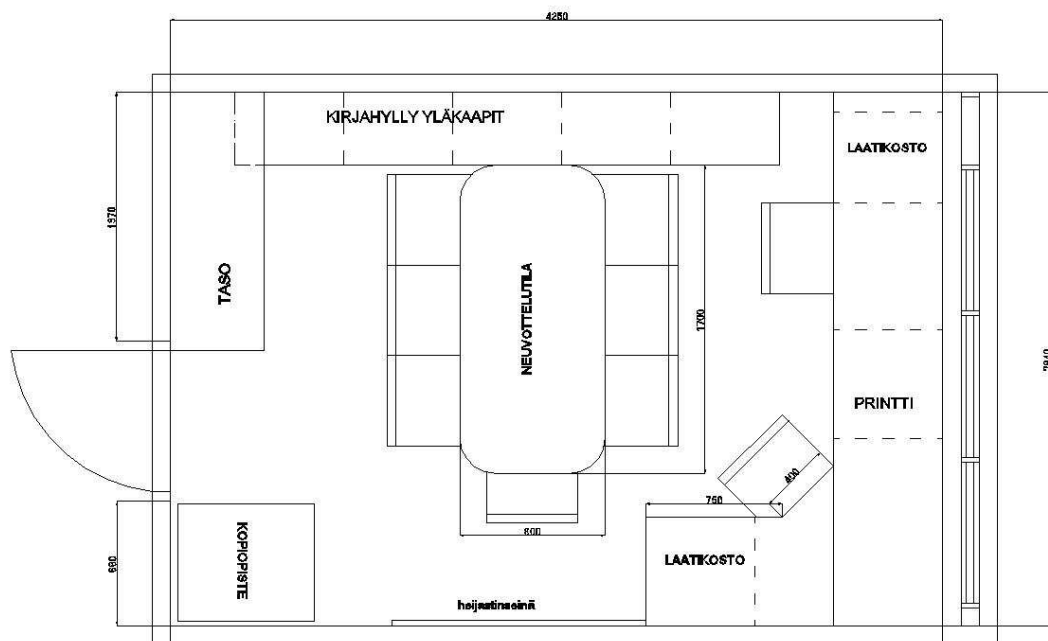
Kuva 12. Neljäs luonnos.

Viidennen luonnoksen (Kuva 13) ajatuksena on katsoa riittävän kokoisen pöydän sopivuutta työhuoneeseen. Pöydän leveys, 800 mm, riittää kuudelle hengelle, sen sijaan pituus alkaa olla liian vähän: henkeä kohti suositellaan 600 mm tilaa istumaleveydessä. RT 93–10924:n mukaan tuolilla istumiseen tarvitaan myös 800 mm:n syvyysuuntainen tila, joka tilasta löytyy. Pöydän päätytuolin voidaan katsoa kuuluvan työpisteeseen. Edelleen kirjoittimen sijainti tuottaa ongelmia, eikä itseäni miellytä tyhjä käyttämätön lattiapintakaan kuvan ylälaudassa. Kopiokoneen työtaso voisi jatkua pidemmälle yläkaappien alle ja niiden alla olisivat alakaapit. Näin laskutila lisääntyisi huomattavasti mutta osa alakaapeista olisi pöydän takia toisarvoisessa käytössä.

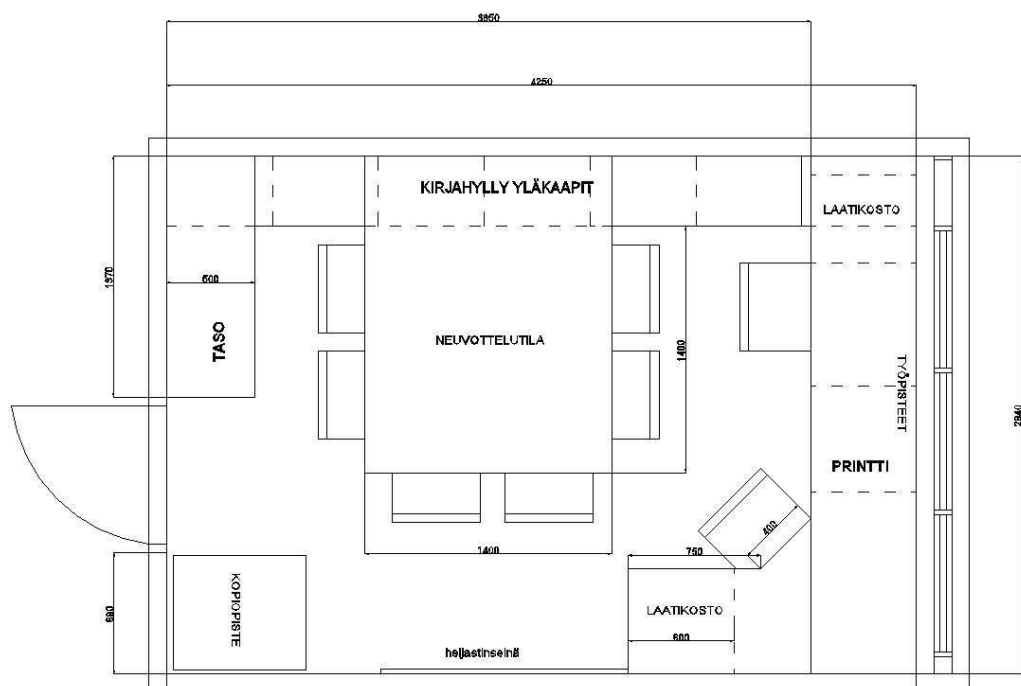
Kuva 13. Viides luonnos.

Halusin tuoda työhuoneeseen L-muotoisen työpisteeseen, koska siinä on RT 95-10718:n kortin mukaan tehokkainta työskennellä ja työpisteet määriteltiin myös tärkeimmäksi tavoitteeksi (Kuva 14). Mikäli kuitenkin neuvottelupöytä pysyy ennallaan ja myös taso kopiokoneen vierellä, alkaa tila käydä ahtaaksi. Pöytää pitäisi ehkä siirrellä tai ainakin sitä pitäisi väistää työpisteelle tullessa. Muut opettajat suosittivat pöydän pois työntämistä mutta eivät löytäneet muuta huomautettavaa.

Kuva 14. Kuudes luonnos

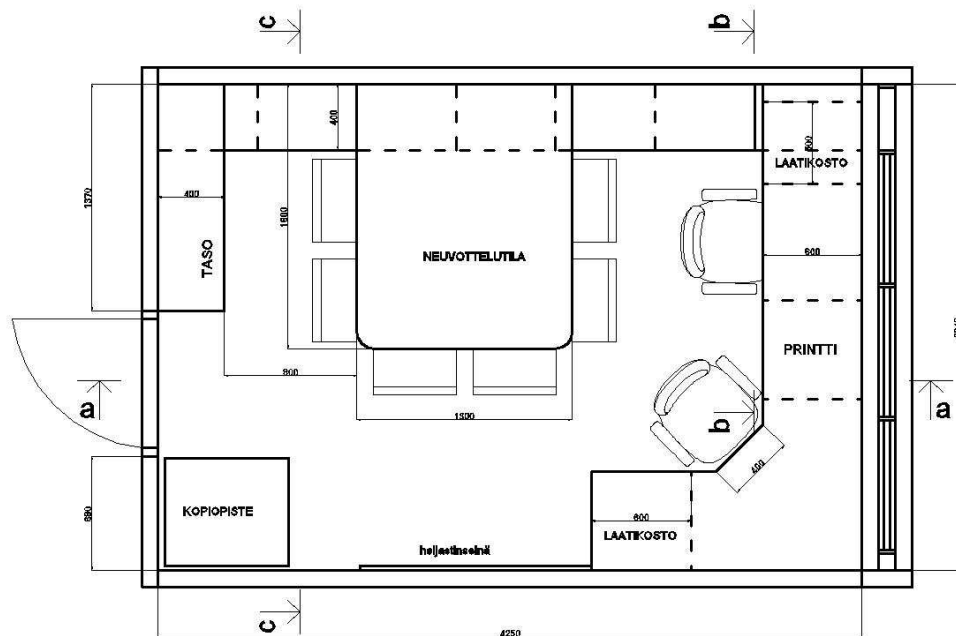
Viimeisessä luonnoksessa (Kuva 15) neuvottelupöytä olisi muuttunut jälleen suuremmaksi mutta nyt sen ajatuksena on siirrettävyys. Pöytä on tuettu jaloilla ainoastaan toisesta päästään ja toinen pää liukuu kapean yhtämittaisen työtason päällä. Kopiokoneen aputaso auttaa sillä työskentelyä ja työpisteet ovat tehokkaita. Myös kirjoitin sopii tilaan. Opettajat eivät löytäneet kuvasta huomautettavaa mutta liikkumisen tilantarve pitää varmistaa. Korkeat komerot ovat poissa suunnitelmista, mikä hieman rajoittaa säilytystilaa.

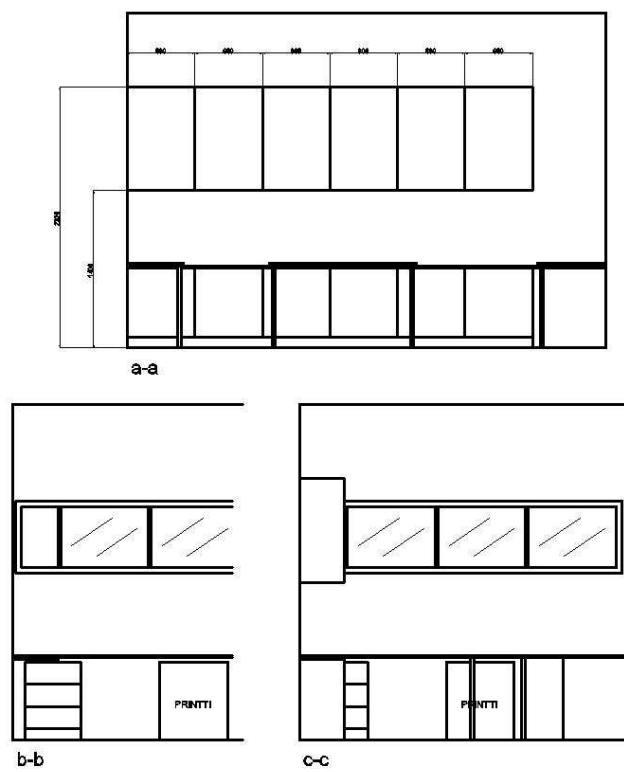
Kuva 15. Viimeinen luonnos.

4.5 Lopulliset kuvat

Lopullisina kuvina esitän korjatun pohjapiirustuksen (Kuva 16) sekä projektiokuvat (Kuva 17) ja muutaman esityskuvan. Neuvottelupöytä on muuttanut paikkaansa ja hieman pienentynyt, nyt sen pöytälevy on 1600 x 1300 mm ja se on myös hieman siirtynyt paikaltaan. Tällä ei sinänsä ole enää merkitystä, koska neuvottelupöytä on ajateltu olevan siirrettävä, näin se voidaan asettaa optimaaliseen kohtaan kulloisenkin käyttäjätarpeen mukaan.

Kuva 16. Lopullinen pohjapiirros.

Kuva 17. Projektiokuvat.

Kopiokoneen aputaso on pienentynyt liikkumatilan varmistamiseksi pöydän ympärillä ja aputaso myös makaa pitkän seinän laskutason päällä. Tämän päällä makaa myös työpöytäosan toinen pää. Molemmat työpöydän laatikostot liikkuvat pyörillä, jotka saattavat olla sokkelin takana piilossa, ja näin asettuu myös kirjoitin. Kirjoitin voidaan nopeasti kääntää kullekin työpisteelle niin halutessa. Siivoojilla on helpompaa hoitaa lattian puhtaanapito, ja suoran työpöydän laatikosto saadaan käsille ahtaasta nurkastaan. Lattialle voidaan myöhemmin tuoda lisää pyörillä kulkevaa säilytystilaa esimerkiksi kopiokoneen aputason alle mikäli sille tarvetta ilmenee. Muistiinpanoja ynnä muita varten voidaan asentaa pitkän laskutason ja/tai työpöydän eteen maalattu metallilevy, korkkitaulu tai vastaavaa, joihin päivyrit, tiedotteet ynnä muut kiinnittyvät nastoilla tai magneeteilla. Metallipintaa voi käyttää myös suoraan tussitauluna. Videotykkiä käytettäessä informaatio heijastuu maalatulle mdf-levylle tai valkotaululle jonka koko sovitetään koekäytön yhteydessä.

4.5.1 Työpisteet

Työhuonetta voi nimensä mukaan hyödyntää ensisijaisesti työtilana. Molemmilla työpisteillä on runsaasti tilaa niin jaloille kuin käsillekin. Kirjoitin on molempien saatavilla, ja molemmilla on pistekohtainen laatikosto. Toisella työtilalla se tosin on hieman nurkan takana mutta pyörillä kulkiessaan se toiminee moitteettomasti. Työpisteiden yltä lankeaa luonnonvalo. L-mallisen työpöydän päätyöpiste toiminee erinomaisesti. Sen välittömässä läheisyydessä ovat kaapelointikanavan sähkö-, printteri- ja verkkopistokkeet. Päätyseinän taululle voi kirjoittaa huomautukset itselle ja muille, ja sivuseinälle voi liittää oman muistitaulun työpistettä varten. Liikeradoista ainoastaan kaapilla käynti edellyttää nousemista. Työpiste tulee olemaan osaston tiimivastaavan käytössä, joka eniten sitä tarvitsee.

Päätyöpisteen laatikosto on helposti saatavilla, ja työpisteen pöytämuoto sallii helpon ja laajan pöytäpinnan käytön. Erilaisia seinä- ja pöytätelineitä voi hankkia tarpeen mukaan. Työpisteen ovelle osoittavaan päätyyn en piirtänyt mitään näkösuojaa, koska se olisi mielestäni häirinnyt työhuoneen muuten niin

selkeää yleisvaikutelmaa. Kun tarvitaan suurta työpöytää, esimerkiksi isokokoisien paperisten teknisen kuvan avaamista varten, se voidaan tehdä neuvottelupöydällä.

4.5.2 Neuvottelu

Neuvottelukäyttöön työhuone soveltuu suunnitelmani osalta hyvin. Toki huonetta rasittavat edelleen ahtaat tilat, huono ilmanvaihto ja niin edelleen, mutta 1600 x 1300 mm:n pöytäpinta sallii tilat kuudelle. Pöydän muoto on hyvin selkeä mutta toimiva. Teoksessa Suomalainen muotoilu tyrmätään käyttäjäkeskeinen suunnittelu osin vajavaisena ja siinä myös korostetaan muotoilijan vastuuta muuhunkin kuin hyötyyn perustuvasta näkökulmasta. Siinä otetaan käyttöön myös käsite ihmiskeskeinen suunnittelu, joka täsmentää ihmisen toiminnan ja ajan vaikutusta hyvään muotoiluun. (Vihma 2009, 100.)

Neuvottelutilanteessa tarvittavaa AV-laitteistoa voidaan käyttää, ja osaston tilaisuuksissa tarvittava materiaali lienee nopeasti käsillä, ellei se ole valmiina. Pöytäpinta on helposti siirrettävissä osallistujien mukaan ja kahvi- ynnä muut välineet voidaan laskea laskutasolle, elleivät ne pöydälle sovi.

Pienen ryhmän keskustelutilanne, esimerkiksi kahdenkeskinen puhuttelu, voidaan suorittaa tarpeen mukaa joko suurta etäisyyttä pitäen pöydän molemmin puolin istuen tai lähemmällä ollen pöydän nurkissa istuen.

4.5.3 Varasto

Varastotilana työhuone tulee toimimaan alun suunnitelmia vähemmässä määrin. Tähän vaikuttavat ennen kaikkea kaappien tilavuudellinen pienuus mutta myös sitä kautta lattiapinnan ja yleiskuvan selkeys. Melko aikaisessa vaiheessa huomasin, että varastointitilaa ei ensinnäkään kannata työhuoneeseen liikaa sovittaa eikä sitä sinne myös tunnu sopivan. Myös paljon muualle varastoitavaa voi viedä pois työhuoneesta.

Kaapit ovat nyt melko suurikokoisia. Alakaapit ovat nyt 600 x 610 mm ja yläkaapit 600 x 920 mm. Opettajien henkilökohtainen kaappi voisi syntyä joko

yhden kaapin osiinnilla neljään osaan, siis neljä ovea yhden sijaan tai yhden oven taakse jaettavilla lokeroilla, hyllyillä tai muilla keinoin. Mappien ynnä muiden varastointiin tarvittavaa kaappia ei ole osoitettu, enkä tee sitä tässä yhteydessä. Kaapit tullaan varusteimaan irtohyllyin, joten ne voidaan säätää sen mukaan, tuleeko niissä olemaan kirjoja, atk-laitteita, mappeja tai muuta. Kaappien sisältöön voidaan muutenkin puuttua niiden tekovaiheessa esimerkiksi varustelemalla osa liukulaatikoin tai vastaavin. Kirjastokaappi voidaan ovityypin salliessa varustaa lasilla. Tämä vaihe ei kuitenkaan kuulu enää opinnäytetyöhön, ja se on mielekkäämpää jättää myöhempään vaiheeseen yleiskuvan edetessä. Myös lisäkaappeja voidaan asentaa esimerkiksi kopiokoneen aputason alle. En ole kuitenkaan huolissani kaappitilan riittävydestä.

Esityskuvina on näkymä työhuoneeseen ovelta katsottuna (Kuva 18) ja työhuoneen ovelle (Kuva 19) sekä neuvottelunurkkaukseen (Kuva 20). Seuraavissa kuvissa esitetään työpisteet ylhäältä (Kuva 21) ja neuvottelupöytä (Kuva 22). Viimeisinä lähikuva työpisteistä (Kuva 23) ja työhuone aputason suunnalta (Kuva 24).

Kuva 18. Yleiskuva työhuoneeseen.

Kuva 19. Sisääntulo ja kopionurkka.

Kuva 20. Neuvottelunurkkaus.

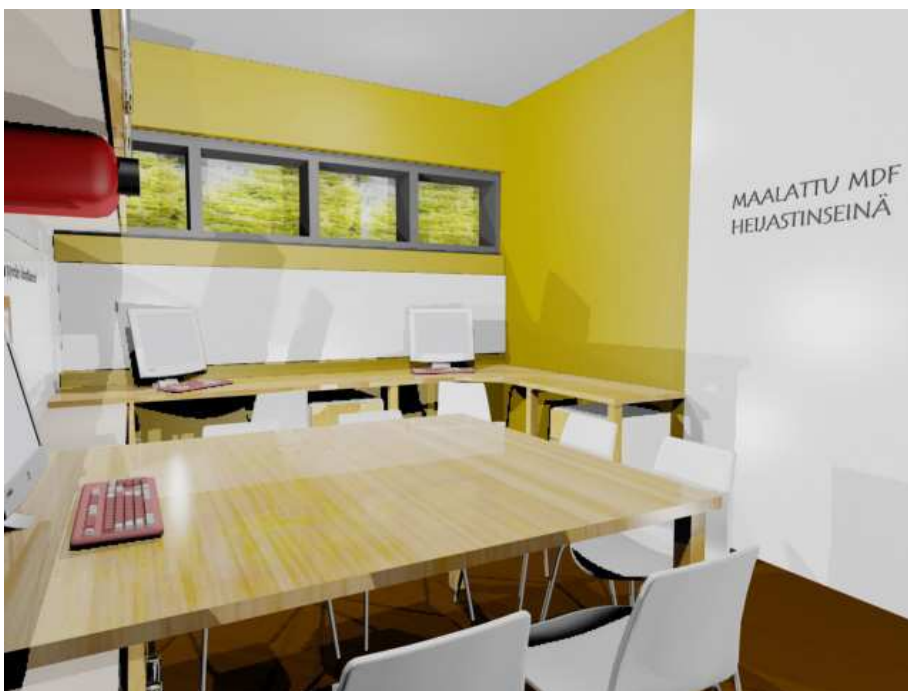
Kuva 21. Työpisteet ylhäältä.

Kuva 22. Neuvottelupöytä.

Kuva 23. Työpisteet.

Kuva 24. Työhuone aputason suunnalta.

5 Tulokset ja päätelmät

Opinnäytetyön tavoitteena oli löytää toimiva tilaratkaisu tulevalle työhuoneelle, jossa tärkeimpänä tutkimuskysymyksenä pidettiin sitä, mitä toimintoja työhuoneessa on voitava tehdä. Löysin mielestäni tarkoituksenmukaisen ratkaisun huoneeseen. Lähdin hakemaan luonnoksien avulla karkeasti uutta sijoittelumallia työ- ja neuvottelupöydille, jotka piti sitten myöhemmin yhdistää muodoltaan sopivaksi kokonaisuudeksi. Työhuoneesta tuli lopulta paljon selkeämpi kuin mielikuvissani uskalsin kuvitella tuotekehitysprojektin lopputuotoksen pohjalta. Olen keväällä 2010 ohjaavan opettajani kanssa muistiinpanojeni mukaan keskustellut muun muassa pöydän pinnan sulavasta yhtymisestä muihin muotoihin. Usein mielessäni ongelmallisina kohtia pienen huoneen työtilaksi muuntamiselle olikin siihen sijoitettavan ison pöydän muoto. Erään tunnin muistiinpanoistani luen, että prosessi määrää tilan ilmeen ja ilme tulee suunnittelun kautta.

Lopputuloksessa pöytälevyn muoto, kuten moni muu seikka, on hyvin selkeää ja yksinkertaista. Olen myös itse enemmän luonteeltani perinteisemmän muodon ja nimenomaan muodokkuuden kannattaja joten siinä mielessä lopputulos on tullut prosessin kautta. Tässä kuitenkin olen samaa mieltä Harnin ja Simolan (2010, A2) väitteestä, jonka mukaan parasta muotoilua on mahdollisimman vähäeleinen ja huomaamaton muotoilu.

Pöytäpinnan liikkuvuuden laskutason päällä voisi ratkaista myös erilaisilla kiskoratkaisuilla, näin tasojen pinnat olisivat samalla korkeudella. Työhuoneen lopullinen ilme väreineen ja muun muassa ovipintoineen tulee olemaan vaaleasävyinen tilan avartamiseksi. Ovi- ja tasopintoina voisi ajatella esimerkiksi vaaleaa kotimaista puupintaa vaaleaksi kuultolakattuna.

Osaston opettajat ovat tyytyväisiä loppukuviin eivätkä ainakaan vielä ole löytäneet niistä huomautettavaa. Itse olen oppinut opinnäytetyötä tehdessäni tulkitsemaan huonekalujen tilavaatimuksia ja jossain määrin piirtämään niistä

asianmukaiset kuvat. Pohjakuvissa ja projektiokuvissa on vielä varmasti virheitä, mutta ne ovat kuitenkin kehittyneet. Päivi Himasen ja Kyri Kuparisen luonnokset vaikuttivat lopputulokseen. Himasen mielipiteet varoittivat minua liian erikoisista ja tilaa vievistä ratkaisuista, ja Kuparisen luonnokset ja mielipiteet auttoivat minut selkeälinjaiseen ratkaisuun.

Olen tätä työtä tehdessäni käyttänyt mm. Anttilan toimintatutkimuksen metodeja. Pidän itse tärkeänä sitä, mitä hän toteaa teoksessaan käsityöllisenä toimintana valmistetuista suunnittelu- ja valmistusprosesseista. Niissä tutkimus on toteutettu paljolti käytännöllisin menetelmin, ja tärkein lopputulos on usein fyysinen tuote, joka parhaiten ilmentää tutkimuksen päämääriä. (Anttila 1997, 22.) Koen olleeni hänen kirjoittamallaan tiellä, vaikka lopullista tuotetta minulla ei ole esitellä. Itselläni on siihen kuitenkin selvä näkemys, jopa niin pitkälle menevä, että mietin jo opiskelijat tuntien muutamalle sopivia tehtäviä tulevan työn valmistuksen parista. Uskon työhuoneen tulevan toimenkuvan onnistumiseen.

6 Tulosten tarkastelu

Opinnäytetyöni aihe oli selvillä melko varhaisessa vaiheessa. Olen työskennellyt osaston puutteellisissa tiloissa toisten opettajien kanssa ja tarve lisätiloille oli selkeä. Kuitenkin nyt työn loppusuoralla olen sitä mieltä, että aihe oli kuitenkin minulle liian suppea tai sen työstäminen paperiseen muotoon melko hankalaa. Olen työstänyt prosessia jo niin kauan, että siinä saattaa olla alkeellisia virheitä jo tämän liian työstämisen seurauksena. Eräänlainen vauhtisokeus siis saattaa vaikuttaa siten, että selviäkin asioita saattaa jäädä huomaamatta ja mainitsematta. Opettajien mielipiteitä olisin voinut eritellä enemmän opinnäytetekstiin. Heidän mielipiteitään on kuultu ja niitä on käsitelty paljon, mutta niiden dokumentointi on jäänyt ehkä puutteelliseksi.

Tilasuunnitelmaan saattaa jäädä joitain puutteita yleisellä tasolla, vaikka sitä tehdessä käyttää alan kirjallisuutta ja asiantuntijoita. Nämä lähteet kuitenkin painottavat tehokkuutta ja toiminnallisuutta eivätkä niissä näy esimerkiksi erilaiset ihmiset, joita huoneessa käy ja jotka siellä työskentelevät. Ihmiskeskeinen suunnittelu täsmentää, ettei tuote ole valmis valmistuessaan, vaan se on valmis vasta sitten, kun ihmiset ovat sen omakseen muokanneet ja se on heihin sulautunut.

LÄHTEET

Ammattinetti 2010. Ammattialat. Toimistotyö. Viitattu 5.10.2010
http://www.ammattinetti.fi/web/guest/alat;jsessionid=8FCED432329106C365AA61B52ACB367A?p_p_id=akyssearchammattiala_INSTANCE_6tRI&p_p_action=1&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_count=1&akyssearchammattiala_INSTANCE_6tRI_command=detailView&akyssearchammattiala_INSTANCE_6tRI_alald=16&akyssearchammattiala_INSTANCE_6tRI_subAlald=16.1

Anttila, P. 1997. Tutkimisen taito ja tiedonhankinta. Helsinki: Akatiimi Oy.

Harni, P. 2010. Muotoilussa on otettava huomioon ympäristö. Helsingin Sanomat 21.8.2010.

Partanen, E. 2003. Käyttäjälähtöisyyttä tilasuunnitteluun. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.

RT 93-10924. 2008. Asuntosuunnittelu. Irtokalusteiden tilantarve.

RT 95–10718. 2000. Toimistotilat, työpistesuunnittelu ja mitoitus.

Simola, S. 2010. Design on ennen kaikkea tapa ajatella. Helsingin Sanomat 5.8.2010.

Vertanen, I. 2002. Ammatillinen opettajuus 2010. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu.

Vihma, S. 2009. Suomalainen muotoilu, kohti kestäviä valintoja. Porvoo: Weilin+Göös Oy.